

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 495. Ad quid & qualiter obligetur fidejussor.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

strandum ejusmodi reditus, ac praesertim ad exercenda caritatis officia. Arg. *c. fraternitatis. de donat.* ubi eis modicae donationes ex justa causa faciendae conceduntur; & ita docent Sylv. *v. fidejussor. qu. 4.* Sanch. *loc. cit. num. 39.* Laym. *diff. can. de reb. eccles. alien. thes. 98.* Pirh. *h. t. num. 11.* Wiestn. *num. 16.* Neque his obstat, *can. 29. caus. 11. qu. 1.* quia hic intelligendus, ut dictum, de fidejussione sine justa causa, vel frequenter, aut facta in ecclesia detrimentum, nimirum in magna quantitate, & ita gravando mensuram suam; cum hoc ipsum gravamen cedat in damnum ecclesiae. Abb. *in c. 1. h. t. num. 1.* Pirh. Wiestn. *LL. cit.* ubi tamen contra dictam prohibitionem id faceret Praelatus cum consensu Capituli seu conventus, uti etiam, si cum eodem consensu nomine ecclesiae taliter fidejuberet in damnum ecclesiae, obligabitur ex ea fidejussione ecclesia seu monasterium; cum Praelatus cum Capitulo representet totum corpus ecclesiae. Pirh. Wiestn. *LL. cit.* Arg. *c. penult. h. t.* & consequenter non esset invalida; competeret tamen in hoc casu ecclesiae notabiliter damnificatae restitutio in integrum, ut iidem cum Laym. *loc. cit. th. 99.* Arg. *c. 1. § 31. de in integr. restit.* Quod si tamen fidejussio à Praelato cum consensu Capituli facta esset talis, ut in defectum principalis debitoris bona immobilia, vel etiam mobilia pretiosa, quae servando servari possent, alienari deberent, ac ita deveniri posset ad alienationem bonorum prohibitorum alienari, (quae semper tacite seu ipso jure excepta in fidejussione censentur,) foret irrita, & consequenter ecclesia ad nihil obligaretur. Pirh. *loc. cit.*

cum Abb. *in c. penult. h. t. n. 5.* De cetero Praelatus fidejubendo seu pro alienis debitis spondendo ecclesiam notabiliter gravare praesumens, ab ecclesiae administratione in spiritualibus & temporalibus ipso jure suspenditur, *c. 2. de solut. & ibi Gonz. n. 2.* Laym. *l. c. th. 98.* Pirh. *h. t. n. 11. in fine.* Wiestn. *n. 17.* Reiffenst. *n. 36.* ut ita in eo ipso puniantur, in quo deliquerunt, dum privantur usu potestatis, quae concessa ad ecclesiae utilitatem & commodam abusi in ejusdem praesudicium & damnum. A qua tamen suspensione; cum non sit reservata, aut in perpetuum lata, poterit eos absolvi Episcopus, si tamen prius fuerit satisfactum ecclesiae. Pirh. *ad tit. de solut. num. 9.* Wiestn. *h. t. num. 18.* Non tamen taliter suspensum, si in suspensione hac celebraret, incurere irregularitatem; eod quod suspensio ab administratione non sit suspensio à divinis & Ordine, & in penis juxta *reg. 47. de reg. jur. in 6.* strictior interpretatio facienda, tradunt contra Host. Jo. And. & Abb. *in c. 2. de solut. num. 2.* Engels *h. t. num. 6.* quos citat & sequitur Reiffenst. *h. t. n. 37.* Licet autem hac prohibitione fidejubendi in damnum ecclesiae comprehendantur etiam Episcopi, ut Pirh. *n. 11.* Wiestn. *n. 18.* ad eos tamen non extenditur dicta poena suspensionis; eod quod hi ob pontificalis officii reverentiam & subditorum utilitatem non afficiantur suspensionibus & interdictis ex quacunque latas constitutione, nisi in ea expressa fiat eorum mentio juxta *c. quam periculosum. de sent. excomm. in 6. & c. quod nonnullis. de privil.* Wiestn. *loc. cit.*

CAPUT SECUNDUM.

De

Effectibus Fidejussionis, puta de Obligationibus Fidejussoris & Beneficiis ei competentibus, & Actionibus ex Fidejussione resultantibus.

Quest. 495. Ad quid & qualiter obligetur fidejussor?

Resp. primò: Primaria & principalis obligatio fidejussoris est solvendi totum, quod tempore fidejussionis debitor principalis debuit, & quod fidejussor solvere promisit in defectum illius, est communis & certa. Unde deducitur, quod etsi in levius fidejubere possit fidejussor, quam debeat principalis debitor. V. g. fidejubendo sub conditione, vel ad certum tempus. Struv. *ad ff. h. t. th. 40.* Gail. *l. 2. abs. 30. num. 12.* modò tamen non in aliam rem, quam quae credita est, dirigatur obligatio. V. gr. dum credita est pecunia, fidejubetur autem in tritico; non valet enim fidejussio, licet fortè hac ratione fieret in levius. Pinell. *ad rubr. C. de rescind. vendit. c. 3. n. 18.* Muller. *ad Struv. cit. th. 40. lit. v.* Pirh. *h. t. n. 10.* Secus tamen, ut idem cum Molin. *loc. cit. n. 8.* quando debitor debet rem, quae non est pecunia; tunc enim validè quis fidejubet in pecunia, quia haec non censetur res alia; cum pecunia sit aestimatio rerum omnium, earumque mensura. Tameñ etiam quandoque fidejussor obligetur intensius seu arctius quam debitor. V. g. dum fidejussit pro servo, qui tantum tenetur naturaliter; in quo casu tenetur tam creditori quam domino civiliter. Item si fidejussit pro pupillo contrahente

sine autoritate tutoris, non nisi naturaliter exinde obligato, obligatur civiliter & efficaciter conveniri potest, etsi principalis debitor actione pulsari nequeat, *l. 16. §. 3. l. 60. ff. h. t. l. 127. ff. de V. O.* Item obligare se potest sub nexu juramenti vel pignoris, sub pacto executivo vel adjectionis poenae, ut AA. citati & Lauterb. *h. t. §. 25.* Struv. *ad ff. h. t. thes. 47.* Muller. *ibid. lit. c.* Less. *de just. l. 3. c. 28. n. 6.* Laym. *l. 3. tr. 4. c. 29. n. 3.* Non tamen obligari potest extensius sive ad plus, nec ratione rei, nec ratione loci, nec ratione temporis, nec ratione causae solvendum, quam principalis debitor debet. Molin. *de 7. § 7. tr. 2. d. 541. n. 2.* Muller. *loc. cit. thes. 40. lit. u.* Pirh. *h. t. num. 5.* Wiestn. *num. 19.* juxta clarum textum *l. 8. §. 7. ff. § 5. Insti. h. t.* ubi etiam assignatur ratio, nimirum, quod obligatio fidejussoris sit accessoria ad principalem obligationem; in accessione autem plus esse non possit, quam in principali. Et si obligari posset in majorem summam, ratione illius, quod excedit accessorium, foret sine principali contra *reg. 129. § 178. ff. de reg. jur.* Ad haec conditio fidejussoris, qui ex humanitate se obligavit, durior esse non possit de jure, quam principalis debitoris. Quin & pactum desuper factum nihil prodesse; quia est contra bonos mores, asserit Muller. *cit. thes. 40. lit. a.* citatis Brunnem. *in cit. l. 8. & ad l. 22. ff. h. t.* Perez in *Cod. h. t.*

Uu

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. III.

num. 15. An verò tale pactum & fidejussio valeat, si fuerit juramento confirmata, non ita convenit inter AA. Nam pro affirmativa, quam tenet Molin. d. 541. n. 3. ratio est, quòd de jure Canonico omne juramentum, etiam legibus civilibus contrarium, quòd citra periculum animæ servari potest, servandum sit, c. *quavis. de pactis. in 6. c. contingat de jurejur.* Muller. loc. cit. Pro negativa, quam cum Zoëf. ad h. t. n. 12. tenent alii, ratio præcipua est, quòd juramenti confirmatorii ea vis esse non possit, ut accessio sit sine subjecto, & absque principali subsistat. Carteræ namque rationes, quas affert Muller. nimirum quòd leges cælestæ actus tales juramento confirmari non patiantur; quòdque Jus Canonicum bonis legibus à Magistratu politico præscriptis repugnare non valeat; dum hæc utpote contrariæ SS. Canonibus à Canonistis rejiciuntur. Distinguunt tamen alii, quòd nimirum tali juramento sciens volens (secus si ex præcipitantiæ & semideliberatè,) plus solvere promissit, obligetur ad illum excessum, non ut fidejussor, sed ut principalis debitor. Molin. loc. cit. Pirh. h. t. n. 9. Muller. loc. cit. Verùm hoc ipsum non parum dependere videtur ab eâ quæstione, an dum fidejussor nullo intercedente juramento in plus se obligavit, obligatio & fidejussio quò ad summam, quam principalis debitor debet, subsistat, & si non valeat quò ad id, quòd supra promissit, sit irrita; an verò tota & omnino sit nulla. In qua quæstione posteriore partem, seu totam fidejussionem inutilem esse, & fidejussorem ad nihil obligari, contendunt magni nominis AA. Harpr. ad §. 5. Inst. h. t. Vinn. *ibid.* n. 2. Wesenb. p. 2. d. 27. th. 10. Bachov. ad Treutl. vol. 2. d. 28. th. 4. lit. b. num. 2. & alii citati à Muller. l. c. lit. v. E contra valere fidejussionem quò ad summam, quam debet principalis debitor, quamvis in duriorum causam ratione quantitatis se obligavit fidejussor fidejubendo in plus, tradunt Hahn. ad Wesenb. h. t. n. 5. Zoëf. *ibid.* à n. 8. Carpz. p. 2. c. 19. def. 9. Brunnem. ad l. 22. C. h. t. n. 6. Gomez 2. var. resol. 13. n. 2. & alii apud Muller. l. c. lit. d. iis faventem. Item Perez. in C. h. t. n. 16. Molin. l. c. d. 541. n. 3. Pirh. h. t. n. 7. Wiefn. n. 20. Haunold. Tom. 3. tr. 9. c. 1. *controv.* 6. n. 94. Reiffenst. h. t. n. 40. & ab hac sententia tanquam summa æquitate nixa in judicando recedendum non esse, & nostris moribus observandam defendit. Carpz. loc. cit. apud Lauterb. in ff. h. t. §. 24. eò quòd notissimi juris sit, in aliis quoque obligationibus, quoties plus promissum quam oportuit, non totam obligationem, sed solum id, quòd superfluum est, infirmari, perdurante in cæteris obligatione, quasi nullo alio adjecto; cum utile per inutile non vitietur in his, quæ divisionem admittunt, & minor summa in majore includatur, ita ut promittens majorem etiam promississe minorem censeatur. His non obstante, quòd l. 8. §. 7. h. t. dicatur: placuit eos (nimirum qui in plus fidejusserunt,) omnino non obligari. Cum id non intelligendum, quòd nullatenus obligentur; sed quòd non obligentur in solidum seu totum, ut Perez. Pirh. LL. cit. alias illius textus interpretationes vide apud Reiffenst. Sub distinctione in hac quæstione procedunt alii apud Lauterb. l. c. dum priorem sententiam procedere volunt, seu obligationem & contractum esse omnino nullum, si creditor debitam summam majorem stipulatus fuit; posteriore verò, si creditor summam, quam debitor debet, v. gr. decem stipulatur, & fidejussor plus, v. gr. 20. responderet.

Quæst. 496. An & qualiter obligetur fidejussor ad omne id, ad quòd debitor tenebatur tempore fidejussionis, & non ad id, quòd postmodum accessit?

1. Resp. primò: Fidejussor ad omne id, quòd tempore fidejussionis in obligatione erat, five fors, five usura sit, obligatur, l. 56. §. 2. l. 68. §. 1. ff. §. l. 20. C. h. t. Welenb. h. t. n. 6. Muller. *ibid.* thes. 41. lit. a.

2. Resp. secundo in specie juxta triplicem modum, quo se fidejussor obligare potest; nempe vel ad certam summam, vel simpliciter, vel expresse in omnem causam. Ac primò quidem, si ad certam summam se obligavit, ad illam solum tenetur, etsi principalis debitor tempore fidejussionis, aut etiam post majorem summam vel etiam usuras debebat, cit. l. 8. Lauterb. h. t. §. 29. etsi enim non in plus, in minus tamen obligare se potest juxta dicta quæst. *preced.* Si obligatio principalis ex mora vel culpa debitoris fuerit aucta, & ex inde is ad usuras obligetur, ad illas fidejussor non obligabitur, cit. l. 8. junctà l. fin. ff. eod. Lauterb. loc. cit. His non obstante l. 88. ff. de V. O. ubi mora principalis debitoris etiam fidejussori nocere dicitur. Id namque verum est quò ad obligationem continuandam, non autem quò ad eam augendam, Lauterb. *ibid.* juxta l. 91. §. 4. in fin. ff. de V. O. Idem est, si fidejusserit ad certum tempus determinatum duntaxat, eo elapso, si debitor proroget tempus solvendi, ad nihil jam amplius tenetur fidejussor. Gl. in §. si quid. Inst. h. t. v. solverit. Sylv. v. fidejussor. num. 12. Laym. loc. cit. num. 29. in fin. addit tamen Reiffenst. h. t. num. 44. quòd si tempus determinatum non sit, & debitor existente in culpabili mora, res credita pereat, vel deterioretur, id ipsum quoque nocere fidejussori juxta l. 88. ff. de V. O. & l. 58. ff. h. t. Secundo, si fidejussio fiat absolute & simpliciter sine determinatione summe alicujus aut temporis, dicendo, v. g. fidejubeo pro Titio: & is inculpabili mora solvendi est, fidejussor obligabitur ad omne, quòd tempore jussionis in obligatione est, five sit fors, five usura, cit. l. 68. §. l. 10. C. h. t. Lauterb. §. 30. Muller. loc. cit. thes. 42. lit. c. eò quòd indefinita in jure æquipolleat universali; adeoque simpliciter fidejubens videatur fidejubere in omnem causam ex natura talis negotii descendente, ut Lauterb. loc. cit. secus de ab extrinseco proveniente. Ad hæc judicia seu contractus bonæ fidei comprehendant omnia accessoria, quales sunt usuræ, ad quas proinde etiam ex post à mora debitoris provenientes tenebitur fidejussor, etsi de iis nihil dictum. Muller. loc. cit. Lauterb. cit. §. 30. cit. l. 32. ff. de usura. Tertio, si verò fidejussor se expresse obligaverit in omnem causam, obligatur non tantum ad omnia, quæ tempore fidejussionis erant in obligatione, sed & quæ ex post accesserunt. Qualia non tantum sunt usuræ, sed & aliæ accessiones, omne interesse, (etiam omne lucrum cessans & emergens creditoti, ut Pirh. h. t. n. 20.) & omnis eventus, hæc enim hic veniunt per 70 omnem causam. Lauterb. §. 31. Mull. l. c. lit. c. §. v. remittens ad Carpz. p. 2. c. 19. def. 2. Franc. de fidejuss. c. 5. à n. 42. Quo tamen casu non teneri adhuc fidejussorem ad tributum impositum pecuniæ creditæ, apud eundem docet Hering. de fidejuss. c. 24. n. 269. Porro ad evitandas postmodum contentiones & difficultates optime facere